

WORDEN ONDERSOORTEN VAN DE KAUW IN
HET GOOI EN OMGEVING NIET HERKEND?

Dick A.Jonkers

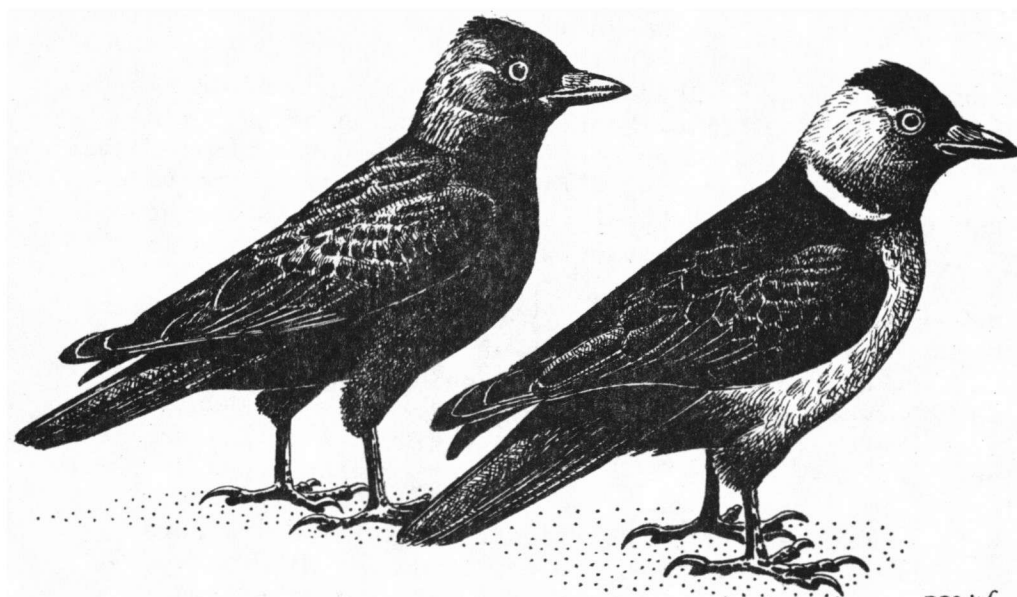
Tussen Vecht en Eem is de Kauw een talrijke broedvogel. Het grootste deel van de populatie verblijft hier zomer en winter. Groepen Kauwen zijn vrijwel overal in het gebied aan te treffen. De Eempolders herbergen er soms enkele honderden. Op de Naarder Eng bij Huizen komen er ook vele voor, evenals in de graslandgebieden ten westen van de 's-Gravelandse landgoederen. In het zuiden van het Gooi is onder andere bij Zonnestraal een plaats waar zich graag veel Kauwen ophouden. Voorts zijn overal in het gebied kleinere groepen te zien. Tijdens de najaarstrek komen ook overtrekkende groepen voor, wellicht overwinteren er Kauwen die niet in de streek broeden. Ongetwijfeld bevinden zich daar ook exemplaren uit noordelijk en oostelijk van ons land liggende broedgebieden tussen. De twee ondersoorten waar het om gaat komen tussen Vecht en Eem zeer zelden voor of worden niet herkend. Tussen het materiaal dat beschikbaar was voor de soortbeschrijving in de Avifauna van het Gooi en omstreken bevinden zich slechts enkele waarnemingen van ondersoorten van de Kauw. Omdat de Kauw talrijk voorkomt wordt de soort nauwelijks door waarnemers bekeken.

De Kauwen die in het gebied broeden behoren tot de ondersoort 'Corvus monedula spermologus', waarvan het verspreidingsgebied in West-Europa en Groot-Brittannië ligt. In Noord Denemarken, Noorwegen en Zweden komt de ondersoort 'Corvus monedula monedula' voor en in Oost-Europa en Azië 'Corvus monedula soemmeringii'. Om na te gaan of de ondersoorten meer voorkomen dan uit de waarnemingen, die vanaf het begin van deze eeuw zijn verzameld, blijkt, is meer aandacht voor de Kauwen, speciaal in herfst en winter wenselijk.

Daarbij kan onderstaande tabel de waarnemers behulpzaam zijn. Men moet er wel op bedacht zijn dat de kenmerken lang niet altijd duidelijk te zien zijn en pas tot determinatie besluiten wanneer er zekerheid bestaat. Een gedetailleerde beschrijving bij het doorgeven van de waarneming is aan te raden.

Verschillen in verenkleed tussen ondersoorten van Kauwen:

	witte <u>halsvlek</u>	nek —	buik —
O.-Europese Kauw C.m.soemmeringii	groot	licht grijs	leigrijs
Noordse Kauw C.m.monedula	zeer klein tot ontbrekend	licht tot donker grijs	leizwart
Kauw C.m.spermologus	ontbreekt. zelden aanwezig	donker- silver- achtig	zwart

Kauw
West- en Oosteuropese vorm

Bij de Oost-Europese Kauw contrasteert de lichtgrijze nek scherp tegen de zwarte schedelkap en vrijwel geheel zwarte rug. Bovendien valt de halvemaanvormige witte vlek aan de zijkant van de hals op. Zoals uit de tabel blijkt zijn de verschillen tussen de Noordse Kauw en de Kauw gering en kan de veldwaarnemer in eerste instantie proberen de Oost-Europese Kauw te onderscheiden.

Litteratuur:

1. Erz, W. 1968 Zum auftreten von "Halsbanddohlen" (*Corvus monedula* ssp.) in Westfalen. Ornithologische Sammelberichte aus Westfalen. Jahrgang 5. Heft 1:4-8.
2. Goodwin, D. 1976 Crows of the world. Cornwall University Press, Ithaca.
3. Herrochen, P. 1967 Het voorkomen van Oost-Europese Kauwen, *Corvus monedula soemmeringii* (Fischer) in België. Le Gerfaut 57(1):81-83.
4. Voous, K.H. 1960 Het voorkomen van Oost-Europese Kauwen (*Corvus monedula soemmeringii* Fischer) in Nederland in de winter 1948-1949. Limosa 33(3-4):128-134.